

Officiella intyg för export av livsmedel, foder, levande djur och animaliska produkter

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	4
2 DEFINITIONER	4
3 VAD ÄR ETT DJURHÄLSOINTYG?	5
4 KRAV PÅ EXPORTÖREN	5
4.1 Registrering i exportörsregistret	5
4.2 Exportvarors kravenlighet	6
4.3 Mottagarlandets anläggningsgodkännande	7
4.4 Bevarande av information och dokument gällande exportvaror	7
4.5 Rapportering om allmänna intyg	8
5 KRAV PÅ TJÄNSTEMÄN SOM BEVILJAR INTYG	8
6 FÖRFARANDE FÖR UTFÄRDANDE AV DJURHÄLSOINTYG	10
6.1 Var utfärdas djurhälsointyget och vem utfärdar intyget?	10
6.2 Intygets uppgifter och försäkringar	10
6.3 Utfärdande av ett djurhälsointyg	12
6.4 Lastningskontroller	13
7 DJURHÄLSOINTYGENS TEKNISKA FRÅGOR	14
7.1 Djurhälsointygets format	14
7.1.1 Allmänna krav	14
7.1.2 Elektroniskt intyg (eCert och TRACES)	14
7.1.3 Intyg på säkerhetspapper	14
7.1.4 Allmänt intyg	15
7.1.5 Övriga djurhälsointyg	15
7.2 Numrering av djurhälsointyget	16
7.2.1 Elektroniskt intyg	16
7.2.2 Intyg på säkerhetspapper	16
7.2.3 Övriga intyg	16
7.3 Pre-export-intyg för export till Eurasiska ekonomiska unionen	16
7.4 Bakgrundsintyg	17
7.5 Bilagor till djurhälsointyget	18
7.6 Officiella stämplat	18
7.7 Sigill	19
7.8 Ersättande djurhälsointyg	19
7.9 Ogiltigförklarat djurhälsointyg	20
8 DJURSUKDOMAR I DJURHÄLSOINTYG	20
8.1 Villkor	20
8.2 Vad göra när en sjukdom slår till	21
9 UTFÄRDADE DJURHÄLSOINTYG	21
9.1 Bokföring av intyg	21

9.2 Deklaration om använda intyg.....	22
9.3 Ändringar av utfärdade intyg.....	22
9.4 Problemsituationer.....	23
9.5 Förfalskningar.....	23
10 ÖVRIGA INTYG.....	24
10.1 Allmänt.....	24
10.2 Övriga hälsointyg.....	24
10.3 Free sale certificate / Certificate of control / HACCP certificate.....	25
10.4 Växthuscertifikat.....	25
10.5 Exportintyg för ekologiska produkter.....	26
10.6 Ursprungsintyg.....	26
10.7 Handelsdokument för biprodukter.....	26
10.8 CITES-exportintyg och återexportintyg för utrotningshotade arter.....	26
11 AVGIFTER FÖR INTYG.....	27
12 LAGSTIFTNING OM UTFÄRDANDE AV DJURHÄLSOINTYG, LIVSMEDELSVERKETS ANVISNINGAR SAMT INTERNATIONELLA ANVISNINGAR.....	27

Officiella intyg för export av livsmedel, foder, levande djur och animaliska produkter	
Livsmedelsverkets anvisning	4441/04.02.00.01/2021/3
Tas i bruk:	13.8.2021
Föredragande:	Mia Berlin
Godkänd av:	Tuula Lundén
Livsmedelssäkerhet Mikrobiologisk livsmedelssäkerhet Exportsektionen	

1 INLEDNING

Den här anvisningen tillämpas vid utfärdande av officiella intyg för export av levande djur och animaliska produkter (exempelvis livsmedel, embryon och könsceller, foder och biprodukter) för kommersiella ändamål utanför EU. Anvisningen följs också till tillämpliga delar vid utfärdande av officiella intyg för export av foder och livsmedel av icke-animaliskt ursprung utanför EU. Anvisningen riktar sig till exportörer och myndigheter som beviljar exporttillstånd.

Anvisningen ersätter Livsmedelsverkets anvisning 18509/2 "Viralliset todistukset elintarvikkeiden, rehujen, elävien eläinten ja eläimistä saatavien tuotteiden viennissä", som togs i bruk i mars 2019. Anvisningen har uppdaterats med de ändringar som föranleds av lagstiftning som ändrats sedan den tidigare anvisningen (lag om djursjukdomar (76/2021), jord- och skogsbruksministeriets exportförordning (331/2021), kontrollförordningen (EU) 2017/625, djursjukdomsförordningen (EU) 2016/429), bland annat är det på vissa villkor möjligt att utfärda en exportlicens även efter att partiet har lämnat den utfärdande myndighetens tillsynsområde (punkt 6.3 i anvisningarna). Anvisningen innehåller också uppdaterad information om beställning av intyg på säkerhetspapper och rapportering av dessa. I anvisningen har man även strävat efter att tydliggöra praxis gällande avgifter som tas ut för djurhälsointyg. Information om exportörens skyldighet att föra bok över djurhälsointyg har lagts till i anvisningen. I den nya exportförordningen (JSMf 331/2021) har tiden som den myndighet som utfärdar djurhälsointyg ska bevara kopior av intyg förlängts till fem år.

2 DEFINITIONER

I denna anvisning avses med:

- **Djurhälsointyg** (tidigare veterinärintyg) är ett exportpartispecifikt intyg som innehåller djurhälsovillkor och/eller kräver utfärdande genom underskrift av en officiell veterinär.
- **Mottagarland** ett land utanför EU till vilket produkterna exporteras.
- **Mottagarlandets register över godkända anläggningar** ett av mottagarlandets myndighet förvaltad register över anläggningar i mottagarlandet där import av tillverkade eller lagrade produkter är tillåten i landet i fråga.
- **Anläggning** en anläggning som tillverkar eller lagrar en exportvara.
- **Anläggningens tillsynsmyndighet** den myndighet (kommun/samkommun, regionförvaltningsverket eller Livsmedelsverket) som ansvarar för tillsynen över en anläggning.
- **Exportör** en aktör som själv ansvarar för att lämna in exportdeklarationen till tullmyndigheten eller en aktör som gett ett ombud (vanligtvis speditören) fullmakt att inge en exportdeklaration till tullmyndigheten. Exportören deltar inte

nödvändigtvis i något skede av den exporterade produktens tillverkning eller lagring.

- **Exportörsregistret** ett av Livsmedelsverket förvaltad register för obligatorisk anmälan av kommersiell export av levande djur och animaliska produkter från Finland till länder utanför EU.
- **Export** export från Finland till länder utanför EU.

3 VAD ÄR ETT DJURHÄLSOINTYG?

Med djurhälsointyg (tidigare veterinärintyg) avses ett exportpartispecifikt intyg som innehåller djurhälsovillkor och/eller kräver utfärdande genom underskrift av en officiell veterinär. Djurhälsointyget intygar myndigheterna i mottagarlandet att den exporterade produkten uppfyller kraven och inte sprider djursjukdomar eller på annat sätt utgör en risk för människors eller djurs hälsa. Andra namn kan användas för intyget, såsom hälsointyg eller exportintyg (på engelska exempelvis animal health certificate, veterinary certificate, veterinary health certificate, health certificate, export certificate, quarantine certificate).

Inom exporten används en djurhälsointygsmall som överenskommit mellan EU eller Finland och mottagarlandet. Om det inte finns ett officiellt överenskommet intyg kan exportören i mottagarlandet utreda om exporten kan ske med hjälp av ett allmänt intyg som upprättats av Livsmedelsverket (se punkt 7.4.1) eller ett intyg som upprättats av kommunen eller exportören. Information om djurhälsointyg som överenskommit mellan EU eller Finland och exportens mottagarland finns på Livsmedelsverkets webbplats i tjänsten Kontti ruokavirasto.fi/vienti/kontti.

Exportens mottagarländer kräver djurhälsointyg huvudsakligen för export av levande djur och animaliska produkter. Ibland krävs också ett djurhälsointyg för export av foder av icke-animaliskt ursprung.

4 KRAV PÅ EXPORTÖREN

4.1 Registrering i exportörsregistret

Levande djur och animaliska produkter som kan medföra mer än ringa risk för spridning av djursjukdomar får exporteras från Finland utanför EU endast av exportörer som anmält sig till Livsmedelsverkets exportörsregister (lagen om djursjukdomar 76/2021, 53 §). Anmälan om registrering till exportörsregistret sker via ett elektroniskt formulär på Livsmedelsverkets webbplats på adressen <https://www.ruokavirasto.fi/sv/export/register>. Det kostar inget att anmäla sig. Anmälan till exportörsregistret innebär inte att exportören får exporttillstånd eller exportgodkännande till de mottagarländer som exportören har angett. Ett exportgodkännande beslutas alltid av mottagarlandets myndighet. De som har

registrerat sig i exportörsregistret får riktad information från Livsmedelsverket exempelvis om mottagarländernas exportrestriktioner och om hur eventuella djursjukdomsfall påverkar exporten.

Registreringskyldigheten gäller export av i exportförordningens (JSMf 331/2021) bilaga nämnda djur, avelsmaterial från sådana djur, produkter av animaliskt ursprung samt animaliska biprodukter och därav framställda produkter (JSMf 331/2021, 3 §).

Registrering krävs dock inte (JSMf 331/2021, 3 §) när

- 1) man transporterar sällskapsdjur,
- 2) en enskild person för med sig eller sänder en ringa mängd produkter av animaliskt ursprung eller animaliska biprodukter eller därav framställda produkter i annat än kommersiellt syfte,
- 3) en ringa mängd produkter av animaliskt ursprung eller animaliska biprodukter eller därav framställda produkter transporteras eller sänds som prover,
- 4) djur som förts in i Finland för temporärt uppehåll i landet förs ut ur landet, eller
- 5) djur, avelsmaterial från djur, produkter av animaliskt ursprung eller animaliska biprodukter eller därav framställda produkter transporteras via finskt territorium.

Ett djurhälsointyg kan inte undertecknas förrän exportören har registrerat sig eller före uppgifterna har uppdaterats. Om en exportör begär ett djurhälsointyg exempelvis för produkter eller mottagarländer som exportören inte har anmält till exportörsregistret kan intyget inte utfärdas, utan exportören måste först uppdatera sina uppgifter i registret. Ett verifikat över registreringen kan skrivas ut i slutet av registreringen och den officiella veterinären begär att få se detta innan hen utfärdar ett djurhälsointyg. En officiell veterinär som utfärdar djurhälsointyget kan kontrollera uppgifter som anmälts till exportregistret även i Pikantti (Livsmedel > Import and Export > Export till länder utanför EU > Exportörsregister och register över godkända anläggningar). Registret uppdateras i Pikantti en gång i månaden.

Registreringsuppgifterna gäller i tre år efter inlämnad anmälan. Registreringsdagen kan ses i övre kanten av verifikatets första sida. Mer information om exportörsregistret och länk till registreringssidan: ruokavirasto.fi/sv/export/register.

4.2 Exportvarors kravenlighet

Vid export av levande djur eller animaliska produkter utanför EU ska exportören uppfylla de krav för exportvaror och förebyggande av djursjukdomar som föreskrivs i exportens mottagarlands lagstiftning och EU-lagstiftningen. Från Finland får endast djur och produkter vars ursprung kan fastställas i tillräcklig utsträckning sänds till en icke-medlemsstat. Djur och produkter ska vara märkta på ett sådant sätt att de kan kopplas till de intyg och dokument som rör dem. Exporten får inte äventyra folkhälsan eller djurhälsan i Finland, mottagarlandet eller transitlandet. Djuren och produkterna ska uppfylla djurhälsokraven för djur och produkter som förflyttas till

andra medlemsstater, såvida inte mottagarlandet kräver att man i exporten uppfyller statens egna krav. Exportören ska också följa eventuella avtal som EU eller Finland har kommit överens om gällande export mellan EU eller Finland och mottagarlandet. Exportören ansvarar för att de krav som ställs på exporten uppfylls och för att utreda krav som ställts av mottagarlandet och, om exportpartiet transporteras genom en icke-medlemsstat, de transiteringskrav som staten i fråga ställt (lagen om djursjukdomar 76/2021, 52 §, djursjukdomsförordningen (EU) 2016/429, artikel 243, allmänna livsmedelsförordningen (EG) 178/2002, artikel 12).

Livsmedel eller foder som inte uppfyller kraven i EU-lagstiftningen eller mottagarlandets krav får inte exporteras från EU-området om inte exportens mottagarland har gett sitt uttryckliga samtycke till detta. Även om mottagarlandet har gett sitt samtycke måste man säkerställa att exportvarorna inte är skadliga eller farliga för hälsan. Om livsmedel eller foder som inte uppfyller EU:s krav exporteras med mottagarlandets samtycke ska myndigheterna i mottagarlandet först få fullständig information om varför dessa produkter inte kunde släppas ut på marknaden i EU-området (allmänna livsmedelsförordningen (EG) 178/2002, artikel 12).

4.3 Mottagarlandets anläggningsgodkännande

Flera av exportens mottagarländer förutsätter att anläggningar där produkter som ska exporteras tillverkas och lagras har anmälts eller godkänts i det register över godkända anläggningar som förvaltas av mottagarlandets myndighet. I sådana fall rekommenderar Livsmedelsverket på begäran exportintresserade anläggningar till mottagarlandets myndighets register över godkända anläggningar, förutsatt att de exportintresserade anläggningarna uppfyller exportkraven. Exempelvis kräver mottagarlandets myndighet vid export av köttprodukter ofta att såväl slakteriet och styckningsanläggningen som förädlingsanläggningen och lagringsanläggningen finns med i det register över godkända anläggningar som det förvaltar. Exportören ska se till att alla tillverkningskedan för exportvarorna har utförts vid anläggningar som godkänts av mottagarlandet och att uppgifterna om anläggningarna angetts på djurhälsointyget i samma format som de registrerats i mottagarlandets register över godkända anläggningar. I oklara fall kan du be Livsmedelsverket om råd (ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/kontaktuppgifter/).

4.4 Bevarande av information och dokument gällande exportvaror

En exportör ska i fem år bevara följande uppgifter om djur och produkter som exportören sänder till andra stater än medlemsstater och vars export förutsätter registrering enligt (lagen om djursjukdomar 76/2021, 55 §):

- 1) vilket slag av djur och produkter som har levererats samt deras identifieringsuppgifter,

- 2) antalet djur och produkter,
- 3) leveransens avgångs- och destinationsplats,
- 4) leveranstidpunkten, samt
- 5) vilka av en myndighet utfärdade dokument som har åtföljt leveransen.

4.5 Rapportering om allmänna intyg

Exportören rapporterar månatligen om allmänna djurhälsointyg som utfärdats för export via e-post (vienti@ruokavirasto.fi). I rapporten antecknas intygens unika referensnummer, det allmänna intygets nummer (exempelvis 004A), exportvaran, mottagarlandet, datum för underskrift och undertecknaren. Mer information om allmänna intyg under punkt 7.1.4 i anvisningen.

5 KRAV PÅ TJÄNSTEMÄN SOM BEVILJAR INTYG

För tjänstemän som utfärdar intyg gäller förvaltningslagens (434/2003, 28 §) jävsgrunder. De får inte dra någon direkt ekonomisk nytta av de djur eller produkter för vars export de utfärdar ett intyg eller av de företag eller anläggningar från vilka de exporterade djuren eller produkterna härstammar. En tjänsteman kan inte utfärda intyg till en anläggning vars ägare eller beslutsfattande person är hans nära släkting eller på annat sätt står hen nära.

I kontrollförfordningen (2017/625, artikel 88) föreskrivs följande:

1. Officiella intyg ska utfärdas av de behöriga myndigheterna.
2. Behöriga myndigheter ska utse intygsgivare som är behöriga att underteckna officiella intyg och ska säkerställa att dessa intygsgivare
 - a) är opartiska och fria från intressekonflikter och framför allt inte befinner sig i en situation som direkt eller indirekt kan påverka deras yrkesetiska opartiskhet när det gäller det som ska intygas, och
 - b) har fått lämplig utbildning om de bestämmelser vilkas efterlevnad intygas genom ett officiellt intyg och om den tekniska bedömningen av efterlevnaden av dessa bestämmelser och av de relevanta bestämmelserna i denna förordning.

I enlighet med serviceprincipen i 7 § i förvaltningslagen ska lagstadgade tjänster ordnas adekvat och finnas tillgängliga inom rimlig tid. Förvaltningslagens serviceprincip ställer dock inte något ovillkorligt krav på myndigheten att i alla situationer vidta åtgärder för att ordna tjänsterna på ett adekvat sätt, utan bestämmelsen gör det möjligt att beakta tillgängliga ekonomiska och andra resurser. Det här grundar sig på Livsmedelsverkets ståndpunkt att kommunen inte under en enskild arbetsdag (exempelvis fredag efter en helgdag) är skyldig att ordna med en tjänsteinnehavare för att utfärda exportintyg. I sådana fall bör kommunen dock så tidigt som möjligt informera aktörerna om att intyg inte kan fås vid en viss tidpunkt.

För att påvisa att en enskild officiell veterinär är behörig att utöva tillsyn över en anläggning måste kommunen eller tillsynsenheten ha delegerat tillsynen över anläggningen till den officiella veterinären exempelvis i hens arbetsbeskrivning. Befogenhet att övervaka samma anläggning kan också delegeras till mer än en officiell veterinär. En officiell veterinär som har till uppgift att utöva tillsyn över en viss anläggning och som härmed kan utfärda intyg för anläggningens produkter ska känna till anläggningens verksamhet, dess plan för egenkontroll och eventuella HACCP och så vidare. Enligt livsmedelslagen (297/2021, 27 §) kan en kommun komma överens med en annan kommun eller en samkommun om att en uppgift som enligt lag ska skötas av kommunen eller dess myndighet anförtros en annan kommuns eller samkommuns tjänsteinnehavare som sköter uppgiften under tjänsteansvar. Om kommunerna har ingått ett ömsesidigt avtal om utövandet av tillsynsuppgifter, kan tjänsteinnehavaren i kommun A utfärda exportrelaterade intyg i kommun B. Härmed ska tjänsteinnehavaren i kommun A ha tillräckliga anläggningsspecifik kännedom och kompetens. Vid ordnande av vikariat, exempelvis under semesterperioder, ska man också säkerställa att den vikarie som utfärdar exportlicenser har tillräcklig anläggningsspecifik kännedom och kompetens.

Livsmedelsverket försäkrar myndigheterna i Kina, USA och Eurasiska ekonomiska unionen (Armenien, Kazakstan, Kirgizistan, Vitryssland och Ryssland) att exportanläggningarna uppfyller mottagarländernas särskilda krav som går utöver finsk lagstiftning och EU-lagstiftning. Livsmedelsverket säkerställer att kraven uppfylls genom ett exportkontrollsystem för exportanläggningar. Kravet på att höra till exportkontrollsystemet gäller huvudsakligen anläggningar som tillverkar och lagrar produkter av animaliskt ursprung. Regelbunden utbildning av de myndigheter som utövar tillsyn över exportanläggningar och inspektioner av anläggningar har också överenskommit med myndigheterna i exportens mottagarländer. För att tillsynsenheten ska kunna utfärda djurhälsointyg för export till Kina, USA och Eurasiska ekonomiska unionen ska tillsynsenheten delta i en exportutbildning som ordnas av Livsmedelsverket. Därtill ska officiella veterinärer som utfärdar djurhälsointyg för export till Eurasiska ekonomiska unionens område avlägga Eurasiska ekonomiska unionens exporttentamen.

Innan en officiell veterinär utfärdar ett djurhälsointyg ska hen säkerställa att exportören är registrerad i Livsmedelsverkets exportörsregister och vid behov ingår i exporttillsynssystemet. Kontrollen sker genom att begära ett verifikat av exportören över anmälan i exportregistret och genom att kontrollera att dess uppgifter motsvarar uppgifterna i djurhälsointyget (exportörens namn, mottagarland, produktgrupp och så vidare). Djurhälsointyg som krävs för export kan endast utfärdas till registrerade exportörer (se kapitel 4).

Ett djurhälsointyg kräver undertecknande av en officiell veterinär (exempelvis signature of the official veterinarian) för att utfärdas. Enligt lagen om djursjukdomar (76/2021, 54 §, 67 § ja 68 §) kan djurhälsointyg endast utfärdas av kommunalveterinärer (medräknat stadsveterinärer), Livsmedelsverkets besiktningsveterinärer och vid renslakterier regionförvaltningsverkets officiella

veterinärer. Vissa djurhälsointyg för sällskapsdjur kräver att undertecknaren är "officiell statsveterinär", Official Government Veterinarian. En kommunalveterinär har rätt att underteckna ett sådant intyg, då det i Finland endast är kommunalveterinärer som har rätt att utfärda djurhälsointyg för export av levande djur (lagen om djursjukdomar 76/2021, 54 §).

Vissa djurhälsointyg för levande djur kräver underskrift av två veterinärer. Punkten Sanitary Veterinarian eller Attending Flock Veterinarian kan undertecknas av en veterinär som arbetar hos exportören och punkten Official Veterinarian kan undertecknas av en kommunalveterinär.

För export av vissa sällskapsdjur kan intyget även bestyrkas (endorsement of an official veterinarian) av kommunens officiella veterinär på ett intyg som fyllts i av en privat veterinär.

6 FÖRFARANDE FÖR UTFÄRDANDE AV DJURHÄLSOINTYG

6.1 Var utfärdas djurhälsointyget och vem utfärdar intyget?

Djurhälsointyget utfärdas av den officiella veterinär som utövar tillsyn över exportvarornas lastningsplats. Lastningsplatsen kan exempelvis vara ett fryslager där exportvarorna lastas i en container och containern förseglas. Om exportvarorna skickas med flygfrakt kan djurhälsointyget utfärdas vid den anläggning från vilken produkterna sänds till flygplatsen.

Om finstiltverkade produkter först transporteras till en annan EU-medlemsstat och först där lastas för export utanför EU utfärdas intyget i medlemsstaten i fråga. I sådana fall måste man i förväg säkerställa att intyget kan utfärdas framgångsrikt i medlemsstaten i fråga samt vilken typ av exportintyg som används i så fall. Om produkterna bara färdas genom en annan medlemsstat till exportlandet utan att containern öppnas och produkterna lastas om utfärdas djurhälsointyget till exportens mottagarland i Finland.

För export av levande djur eller könsceller utfärdas djurhälsointyget av den kommun, samkommun eller tillsynsenhet på vars område djuren hålls eller seminestationen finns. Hållare av sällskapsdjur begär ett intyg av kommunalveterinären i sin boendekommun.

6.2 Intygets uppgifter och försäkringar

I exporten följs ett avtal mellan EU eller Finland och exportens mottagarland, om ett sådant har ingåtts (lagen om djursjukdomar 76/2021, 52 §, djursjukdomsförordningen (EU) 2016/429, artikel 243, allmänna

livsmedelsförordningen (EG) 178/2002, artikel 12). I djurhälsointyget antecknas de uppgifter som krävs i de importkrav som föreskrivits av mottagarlandet och eventuella transiteringskrav. I intyg som utfärdas av en myndighet antecknas endast det som myndigheten kräver och inte exempelvis kommersiella uppgifter. Andra försäkringar och uppgifter kan anges i ett separat dokument av produktens tillverkare i eget namn.

Om mottagarlandet kräver att anläggningar som tillverkar och lagrar exportvaror ska godkännas i dess register över godkända anläggningar ska anläggningarnas uppgifter registreras i djurhälsointyget i samma format som de registrerats i det av mottagarlandet förvaltade registret över godkända anläggningar. I andra fall ska anläggningarnas uppgifter registreras på samma sätt som de registrerats i det nationella registret över godkända anläggningar (<https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/livsmedelsbranschen/inledning-av-verksamhet/livsmedelslokaler/godkanda-livsmedelslokaler/>). Till exempel anges anläggningssignumet i officiellt format utan de FI- och EG-bokstäver som finns i hälsokoden och den individualiserande identitetskoden (med undantag för ägganläggningar, vars anläggningssignum innehåller bokstäverna FI). I oklara fall kan du be Livsmedelsverket om råd ([ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/kontaktuppgifter/](https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/kontaktuppgifter/)). Officiella veterinärer som utfärdar intyg kan kontrollera uppgifterna om de anläggningar som anmälts till mottagarländerna i Livsmedelsverkets extranät Pikantti (Livsmedel > Import and Export > Export till länder utanför EU > Exportörsregister och register över godkända anläggningar).

En officiell veterinären får inte utfärda ett djurhälsointyg innan alla punkter som rör importpartiet i fråga har fyllts i på intyget (kontrollförordningen (EU) 2017/625, artikel 89). En officiell veterinär som utfärdar djurhälsointyg ska alltid försäkra sig om att alla villkor i intyget uppfylls innan hen utfärdar intyget. Intygets utfärdare ska känna till vilka undersökningar och inspektioner som krävs för att utfärda intyget.

Exportören ska påvisa att de uppgifter som anges i intyget är korrekta. Om intyget exempelvis försäkrar att produkten inte innehåller rester av växtskyddsmedel, djurläkemedel eller hormoner, är exportören skyldig att bestyrka de givna uppgifterna genom att uppvisa undersökningsintyg som utfärdats av ett ackrediterat laboratorium.

Under punkt 3 i artikel 88 i kontrollförordningen föreskrivs att intyg ska undertecknas enligt följande:

Officiella intyg ska undertecknas av den utfärdande tjänstemannen och utfärdas på grundval av något av följande:

- a) Intygsgivarens direkta kunskap om aktuella faktiska omständigheter och data som är relevanta för intygandet och som erhållits
 - i) genom en offentlig kontroll, eller
 - ii) förvärvet av ett annat officiellt intyg som utfärdats av de behöriga myndigheterna,

- b) faktiska omständigheter och uppgifter som är relevanta för intygandet och som fastställts av en annan person som bemyndigats därtill av de behöriga myndigheterna och handlar under deras kontroll, under förutsättning att intygsgivaren kan verifiera att sådana faktiska omständigheter och uppgifter är korrekta,
- c) faktiska omständigheter och uppgifter som är relevanta för intygandet som kommer från aktörernas egenkontrollsystem och har kompletterats och bekräftats genom resultat från regelbundna offentliga kontroller, om intygsgivaren därigenom har kunnat förvissa sig om att villkoren för att utfärda det officiella intyget är uppfyllda.

Exportören skall se till att djur och animaliska produkter undersöks och inspekteras i enlighet med mottagarlandets krav, eventuella transiteringskrav samt eventuella bestämmelser i exportavtal mellan stater.

6.3 Utfärdande av ett djurhälsointyg

Djurhälsointyget får inte levereras till en officiell veterinär för utfärdande innan alla nödvändiga uppgifter har fyllts i korrekt. I annat fall återlämnar den officiella veterinären intyget till exportören för redigering eller ersätter ett redan utfärdat intyg med ett nytt intyg. Ett intyg som utfärdas av en myndighet måste vara fullständigt ifyllt vid tidpunkten för undertecknande (kontrollförordningen (EU) 2017/625, artikel 89). Inga tomrum där man kan lägga till uppgifter efteråt får lämnas på intyget. Om det kvarstår tomma fält på intyget på grund av att de inte lämpar sig för exportpartiet i fråga ska man i sådana fält dra en linje eller lägga till en annan anteckning om att uppgiften inte lämpar sig för exportpartiet i fråga. När det gäller intyg för Eurasiska ekonomiska unionen ska veterinären också stämpla och underteckna ett sådant fält på intyget.

Den myndighet som utfärdar djurhälsointyget ska ha möjlighet att utföra kontrollen av exportpartiet medan exportpartiet ännu omfattas av myndighetens tillsyn (JSMf 331/2021, 4 §). I praktiken innebär detta att exportören i god tid måste underrätta tillsynsmyndigheten om ett utgående exportparti, men då inte alla uppgifter nödvändigtvis kan antecknas på intyget före partiet lämnar den utfärdande myndighetens tillsynsområde (exempelvis fartygets uppgifter) kan intyget också utfärdas efter att exportpartiet har lämnat tillsynsområdet. Intyget ska dock i mån av möjlighet utfärdas utan dröjsmål. Intyg kan inte utfärdas för partier som redan har exporterats och som exportören inte i förväg har anmält till den utfärdande myndigheten.

Rekommendationen är att utfärda ett djurhälsointyg på lastningsdagen, då de nödvändiga uppgifterna måste vara antecknade på intyget när det utfärdas. Om lastningen emellertid sker exempelvis under en helgdag kan dock djurhälsointyget undantagsvis utfärdas redan föregående arbetsdag, förutsatt att alla uppgifter redan angivits på intyget.

Utfärdaren av djurhälsointyget ska säkerställa att det finns ett samband mellan intyget och det parti som ska exporteras (kontrollförordningen 2017/625, artikel 89). Det här kan grunda sig antingen på en inspektion av exportpartiet (lastningskontroll) eller på regelbunden myndighetstillsyn över den exporterande anläggningen.

6.4 Lastningskontroller

Lastningskontrollen inleds medan partiet fortfarande finns på lagret. Genom kontrollen säkerställs att produkten och förpackade produkters märkning motsvarar intygets uppgifter och en eventuell bilaga till intyget: särskilt produktens namn, kvantitet, partinummer, dateringar och en eventuell containers nummer. Lastningen övervakas från början till slut för att säkerställa att man lastar exakt de produkter som är avsedda att lastas. Till slut övervakas förseglingen av lasten och säkerställs att numren på lastens försegling är desamma som numren på intyget.

Endast djur och produkter vars ursprung på ett tillräckligt sätt kan klarläggas får sändas från Finland. Djuren och produkterna ska vara märkta så att de kan kopplas ihop med de intyg och dokument som gäller dem (lagen om djursjukdomar 76/2021, 52 §).

Det är inte nödvändigt att en officiell veterinär övervakar varje lastning, men dock minst 10 % av lastningarna. Om den anläggning som man ska utöva tillsyn över är en lagringsanläggning och det finns flera anläggningar som tillverkar de produkter som ska exporteras ska den officiella veterinären fördela de fysiska kontrollerna av de utgående lasterna så att 10 % uppfylls för produkter från samtliga tillverkande anläggningar. Om produkter som tillverkas av mer än en anläggning lastas i samma last ska lastningskontrollen anses ha utförts för alla anläggningar. Lastningskontrollen utförs dock alltid när exportören är ett företag som inte tidigare har utfärdats ett djurhälsointyg eller ett företag som inte bedriver regelbunden exportverksamhet, eller om exporten sker till ett land till vilket exportören inte tidigare har exporterat. Den officiella veterinären ska föra bok över de lastningskontroller som hen har utfört. Tillsynsenheten kan också gemensamt föra bok över lastningskontroller.

Vid export av levande djur ska den officiella veterinär som utfärdar djurhälsointyget kontrollera varje exportparti.

Exportören ska komma överens om plats och tid för exportkontrollen med tillsynsmyndigheten (JSMf 331/2021, 4 §). Exportören ska i god tid underrätta tillsynsmyndigheten om plats och datum för varje exportlastning och klockslaget vid vilket lastningen börjar, så att den officiella veterinären har möjlighet att kontrollera vilken som helst lastning.

7 DJURHÄLSOINTYGENS TEKNISKA FRÅGOR

7.1 Djurhälsointygets format

7.1.1 Allmänna krav

Information om djurhälsointyg som överenskommit mellan EU eller Finland och exportens mottagarland finns på Livsmedelsverkets webbplats i tjänsten Kontti ruokavirasto.fi/vienti/kontti. Där kan du kontrollera om man kommit överens om att använda ett intyg som utfärdas i det elektroniska intygssystemet, en intygsmall som skrivits ut på säkerhetspapper eller en annan standardmall av intyget, eller om exportören själv kan föreslå en intygsmall för mottagarlandet.

Intyget ska ha upprättats på ett eller flera av de officiella språken i unionens institutioner som intyggivaren förstår (kontrollförordningen 2017/625, artikel 89). Vid behov ska intygsmallen (fältens rubriker och försäkringsdelen) också upprättas på ett annat språk som krävs av mottagarlandet.

Officiella intyg ska numreras med en unik kod, ska medge identifiering av den person som undertecknat dem och datum för utfärdandet samt en enkel kontroll av sambanden mellan intyget, den utfärdande myndigheten och den sändning, det parti eller det enskilda djur eller den enskilda vara som intyget omfattar (kontrollförordningen 2017/625, artikel 89).

Om intyget består av mer än ett pappersark ska varje sida i intyget numreras på ett sådant sätt att också det totala antalet sidor visas på varje sida. Härmed antecknas även intygets nummer på varje ark.

7.1.2 Elektroniskt intyg (eCert och TRACES)

Exportens djurhälsointyg ska upprättas och utfärdas i ett elektroniskt intygssystem (eCert eller TRACES) om detta överenskommit med exportens mottagarland. De intyg som utfärdas i TRACES har avtalats mellan EU och exportens mottagarland, medan eCert-systemets intyg avtalats mellan Finland och exportens mottagarland (6 § i JSMf 331/2021 6 §).

Mer information om användningen av eCert och TRACES samt upprättandet och utfärdandet av intyg i dessa system ges i en separat anvisning.

7.1.3 Intyg på säkerhetspapper

Livsmedelsverket upprättar exportintygsmallar tryckta på säkerhetspapper utgående från förhållandena i exportens mottagarland samt säkerhetspappersmallar för användning i eCert-systemet när exportens mottagarland förutsätter att eCert-intyget skrivs ut på säkerhetspapper. Användningen av säkerhetspapper syftar till att

förhindra missbruk och förfalskning av intyg med hjälp av papprets säkerhetsfaktorer (vattenstämpel och unik numrering, som bokförs). De myndigheter som utfärdar intyg beställer nödvändigt antal intygsmallar som tryckts på säkerhetspapper i god tid före exporten (rekommendationen är att reservera minst fem arbetsdagar för intygens leverans) med hjälp av beställningsformuläret i extranätet Pikantti (Livsmedel > Import och Export > Export till länder utanför EU > Exportintyg > Beställnings- och anmälningsformulär). Livsmedelsverket levererar djurhälsointygsmallar som tryckts på säkerhetspapper endast till officiella veterinärer som i enlighet med lagen om djursjukdomar (76/2021) har rätt att utfärda djurhälsointyg och, gällande intyg för Eurasiska ekonomiska unionen, till officiella veterinärer som därtill framgångsrikt avlagt exporttentamen för Eurasiska ekonomiska unionen i extranätet Pikantti. Djurhälsointyg som tryckts på säkerhetspapper ska förvaras i ett låst skåp/utrymme och officiella veterinärer avger varje månad en rapport om användningen av dessa till Livsmedelsverket (mer information under punkt 9.2).

Exportören fyller i informationen på intygsmallarna som skrivits ut på säkerhetspapper, exempelvis genom att skriva ut dem från datorns ordbehandlingsprogram. I undantagsfall (detta rekommenderas inte) kan exportören också skriva uppgifterna på intyget för hand. Texten ska vara permanent (icke-modifierbar), tydlig, läsbar och begriplig.

7.1.4 Allmänt intyg

Livsmedelsverket har upprättat allmänna intyg för exportvaror (exempelvis fisk, kött och mejeriprodukter). Allmänna intyg kan laddas ner från Livsmedelsverkets webbplats. Länkar till intygen finns på sidan [ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/exportintyg/](https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/exportintyg/) bakom länken *Djurhälsointyg*. Allmänna intyg fylls i elektroniskt och skrivs ut på vanligt A4-papper som stämplas och undertecknas av en officiell veterinär. I de fall där EU eller Finland inte kommit överens om vilka djurhälsointyg som ska användas för export kan exportören i mottagarlandet utreda om exporten kan ske med ett allmänt intyg. Exportören rapporterar månatligen om användningen av allmänna intyg till Livsmedelsverket (se avsnitt 4.5).

7.1.5 Övriga djurhälsointyg

Alla intyg på Livsmedelsverkets webbplats har inte överförts till säkerhetspapper. I dessa fall kan du fråga Livsmedelsverket om intygsmallar (<https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/kontaktuppgifter/>).

Om det inte finns något officiellt avtalt intyg, kan ett allmänt intyg som upprättats av Livsmedelsverket eller en intygsmall som upprättats av kommunen eller exportören användas för export. Exportören kan också vid behov beställa upprättandet av en

intygsmall av Livsmedelsverket. I sådana fall är det exportörens ansvar att i mottagarlandet utreda om exporten lyckas med intyget i fråga.

7.2 Numrering av djurhälsointyget

7.2.1 Elektroniskt intyg

För elektroniska intyg bildas automatiskt ett nummer när intyget skapas. Intygets nummer skrivs ut på varje sida. Om man separat avtalat om saken med exportens mottagarland, skrivs ett elektroniskt intyg ut på individuellt numrerade säkerhetspapper. I så fall visar intygsutskriften både numret som skapats av systemet och säkerhetspapprets unika nummer.

7.2.2 Intyg på säkerhetspapper

Intyg som trycks på säkerhetspapper har intygets nummer färdigt tryckt i det övre högra hörnet. Det här numret fungerar både som intygets nummer och säkerhetspapprets unika nummer, vilket gör säkerhetspappret spårbart. Om intyget består av mer än ett ark anger exportören det nummer som är tryckt på intygets första sida i den ruta som är reserverad för numret på varje ytterligare sida i intyget. På samma sätt, om det finns plats för intygets nummer på baksidan av arket, ska samma nummer också antecknas där.

7.2.3 Övriga intyg

Den utfärdande officiella veterinären eller exportören numrerar allmänna intyg, övriga elektroniskt ifyllda intyg eller intyg som upprättats av exportören eller kommunen med ett unikt referensnummer (kontrollförordningen 2017/625, artikel 89). Om intyget består av flera ark ska intygets nummer antecknas på varje ark. Intygets nummer bildas enligt beskrivningen nedan, varvid samma nummer endast används en gång.

Intygets nummer anges som XX/YYYY/OOOO, där
XX = tillsynsmyndighetens/tillsynsområdets namn, förkortningen av det eller dess nummer eller anläggningens godkännandenummer (utan bokstäverna EG/FIN)
YYYY = året för utfärdande
OOOO = intygets tillsynsenhetsspecifika eller anläggningsspecifika löpande nummer så, att två intyg aldrig kan få samma nummer.

7.3 Pre-export-intyg för export till Eurasiska ekonomiska unionen

Ett pre-export-intyg är ett djurhälsointyg som i den interna handeln mellan två EU-länder intyggar att den färdiga produkten eller råvaran som erhållits från djur

uppfyller Eurasiska ekonomiska unionens krav. Pre-export-intyg används inte när råvaror tas emot till Finland från en anläggning som godkänts av Eurasiska ekonomiska unionen. När en anläggning som är verksam i Finland tar emot en produkt eller råvara från en annan medlemsstat för vidare export till Eurasiska ekonomiska unionens område ska den finska anläggningen begära ett pre-export-intyg med sändningen. Pre-export-intyget utfärdas av en officiell veterinär som utövar tillsyn över ursprungsanläggningen i en annan medlemsstat. Om en anläggning som är verksam i Finland däremot tar emot en produkt eller råvara från en anläggning utanför EU, såsom Australien, ska den finska anläggningen begära ett djurhälsointyg för råvaran av den australiska anläggningen. Intyget ska innehålla motsvarande försäkringar som motsvarande djurhälsointyg för export till Eurasiska ekonomiska unionen som utfärdats från Finland och som intygar att produkten eller råvaran uppfyller Eurasiska ekonomiska unionens och Rysslands krav. Intyget utfärdas av en officiell veterinär som utövar tillsyn över den berörda australiska anläggningen. På samma sätt kan en annan medlemsstat be en finsk veterinär att utfärda ett pre-export-intyg för en produkt eller råvara som återexporteras till Eurasiska ekonomiska unionens område. Pre-export-avtalen har avtalats mellan EU och Eurasiska ekonomiska unionen/Ryssland. Intygsmallarna finns på Livsmedelsverkets webbplats ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/landspecifik-information/eurasiska-ekonomiska-unionen/

7.4 Bakgrundsintyg

I likhet med ovannämnda pre-export-intyg kan intyg i vissa undantagsfall krävas för intern handel mellan två EU-länder när man härefter ämnar återexportera produkten utanför EU. Ett sådant intyg kallas exempelvis bakgrundsintyg, background-intyg, intra-community-intyg eller pre-export-intyg. För att definitionen inte ska förväxlas med det pre-export-intyg som används för export till Eurasiska ekonomiska unionen används i den här anvisningen benämningen bakgrundsintyg.

Ett bakgrundsintyg är en slags fritt formulerad försäkran som ger en officiell veterinär som utfärdar ett djurhälsointyg nödvändig tilläggsinformation om en produkt som tillverkas på en annan medlemsstats område. Behovet av ett bakgrundsintyg beror på innehållet i det djurhälsointyg som används för export från EU till mottagarlandet. Principen är att ett bakgrundsintyg krävs om ett djurhälsointyg som används för export innehåller försäkringar som går utöver kraven i EU-lagstiftningen. Bakgrundsintyget används för att försäkra att försäkringar som går utöver EU-lagstiftningen uppfylls.

Exportören ombesörjer att den anläggning som tillverkar den exporterade produkten i en annan medlemsstat begär ett bakgrundsintyg av anläggningens tillsynsmyndighet. Exportören ansvarar även för att på bakgrundsintyget sammanställa de försäkrade punkterna, som baserar sig på försäkringarna i det djurhälsointyg som används för export utanför EU. Det egentliga djurhälsointyget för

export utfärdas av en officiell veterinär som utövar tillsyn över den avsändande anläggningen i exportlandet. Bakgrundsintyget kan upprättas i TRACES-systemet, som har en ifyllbar bakgrundsintygsmall.

Exempel: Målet är att skicka kött som producerats i Sverige från Finland till Hongkong och i djurhälsointyget för export som avtalats mellan Finland och Hongkong har man kommit överens om och bekräftar att köttet kommer från produktionsdjur på gårdar där salmonella inte har upptäckts under det senaste året. I ett sådant fall ber den finska exportören via den svenska anläggningen att den svenska anläggningens tillsynsmyndighet skriver ett bakgrundsintyg för produkten. Med intyget försäkras den tillverkande anläggningen att djursjukdomskravet i fråga uppfylls. När produkten sänds från Finland till Hongkong kan den officiella veterinär som utövar tillsyn över den avsändande anläggningen utfärda ett djurhälsointyg för export till Hongkong på grundval av ett bakgrundsintyg som utfärdats av en officiell veterinär i Sverige.

7.5 Bilagor till djurhälsointyget

Djurhälsointyg kan ha bilagor, som används tillsammans med varje exportparti eller vid behov. Bilagor kan användas exempelvis när alla uppgifter om exportpartiet inte får plats på intyget eller om djursjukdomssituationen förändras och exportlandet därför kräver en tilläggsbilaga till intyget. Med vissa mottagarländer har avtalats om att vid behov använda en bilaga av ett specifikt format.

Vid användning av en bilaga ska man säkerställa att det finns ett tydligt samband mellan intyget och bilagan och att de inte kan användas separat utan att märka att någondera saknas. Av detta skäl ska man på intyget ange att en del av uppgifterna antecknats i bilagan samt bilagans nummer. Bilagan ska å sin sida hänvisa till det intyg som den avser.

Om inte alla uppgifter kan skrivas på djurhälsointyget och användningen av en officiell bilaga inte har överenskommits med mottagarlandet kan exportpartiets uppgifter antingen delas upp på flera djurhälsointyg eller så kan en inofficiell bilaga användas. I sådana fall ska exportören utreda i mottagarlandet om mottagarlandet godkänner tillhandahållandet av uppgifter i en inofficiell bilaga. Veterinären undertecknar och stämplar alltid både det egentliga djurhälsointyget och den medföljande bilagan.

7.6 Officiella stämplor

Vid tidpunkten för undertecknande av intyget stämplas intyget med en officiell stämpel som anger den undertecknande officiella veterinärens position (kommunalveterinärens eller besiktningsveterinärens så kallade lejonstämpel). Signaturens och stämpelns färg ska skilja sig från intygets tryckfärg. Om hen vill kan

en officiell veterinär också stämpla sin egen stämpel bredvid den officiella stämpeln (en stämpel som exempelvis innehåller veterinärens namn och kodnummer). Intyget får inte stämplas med ett företags stämpel (exempelvis av exportören, produktens tillverkare eller lagret).

Vanligen stämplas endast intygets underskriftssida (intygets sista sida) och eventuella bilagesidor. Stämpeln kommer bredvid signaturen (under "Official Stamp"). Vid behov kan (på begäran av mottagarlandets myndighet) en officiell veterinär som utfärdar ett intyg också stämpla alla sidor av intyget. I fråga om intyg som skrivs ut ur TRACES undertecknar och stämplar tillsynsmyndigheten alla språkversioner av det verifierade och utskrivna pappersintyget. På intyg som utfärdas för export till Eurasiska ekonomiska unionen stämplas och undertecknas även överstrukna fält.

Vissa mottagarländer (såsom Kina, Taiwan och Turkiet) kräver att stämpelprover från utfärdande tillsynsmyndigheter och i vissa fall även signaturprover av enskilda officiella veterinärer som utfärdar intyg levereras på förhand till mottagarlandets myndighet. I sådana fall kan intyg endast utfärdas av de tillsynsenheter eller officiella veterinärer vars stämpel- och/eller signaturprover har levererats till myndigheten i exportens mottagarland. Livsmedelsverket samlar in stämpel- och signaturprover och vidarebefordrar dem till mottagarlandets myndighet.

7.7 Sigill

De flesta djurhälsointyg har ett fält för sigillets nummer. Lasten förseglas i samband med lastningen och förseglingen övervakas som en del av lastningskontrollen. I detta sammanhang säkerställs att lastens sigillnummer är desamma som på intyget. Lasten förseglas när alla produkter har lastats i lastutrymmet. Om produkterna kommer från tillverkningsanläggningar från mer än ett tillsynsområde samlas de ihop på lastningsplatsen och intyget utfärdas av den officiella veterinär som utövar tillsyn över lastningsplatsen.

Att försegla ett exportparti rekommenderas alltid och ofta förutsätter även exportens mottagarland detta. Det använda sigillet måste alltid vara sådant att den går sönder när containern öppnas. Det här säkerställer att det förseglade exportpartiet förblir orört under transporten. Istället för bultsigill kan man använda exempelvis dekalsigill, som också har ett unikt kodnummer, om exempelvis ett mindre parti inte kan förseglas med ett bultsigill.

7.8 Ersättande djurhälsointyg

Ett nytt djurhälsointyg som ersätter det ursprungliga djurhälsointyget kan utfärdas för ett exportparti som redan avlägsnats från myndighetens tillsyn ifall det ursprungliga djurhälsointyget har förlorats, förstörts eller innehåller fel, eller om de

angivna uppgifterna om exportpartiet inte längre är korrekta. Den myndighet som utfärdade det ursprungliga djurhälsointyget ogiltigförklarar det ursprungliga intyget och utfärda ett ersättande intyg. Exportören ska i mån av möjlighet se till att det ursprungliga djurhälsointyget återlämnas till den utfärdande myndigheten (JSMf 331/2021, 5 §).

Den myndighet som utfärdar det ersättande djurhälsointyget ska i intyget ange:

1. att intyget ersätter det ursprungliga djurhälsointyget samt det ursprungliga djurhälsointygets referensnummer och datum för utfärdande,
2. det nya djurhälsointygets referensnummer, som inte är detsamma som det ursprungliga djurhälsointygets referensnummer,
3. datum för utfärdande av det nya djurhälsointyget i stället för datum för utfärdande av det ursprungliga djurhälsointyget.

7.9 Ogiltigförklarat djurhälsointyg

Den myndighet som utfärdade djurhälsointyget ogiltigförklarar ett redan utfärdat djurhälsointyg för ett exportparti om det utfärdade intyget innehåller fel, om uppgifterna i intyget inte längre är korrekta eller om intyget har förlorats eller förstörts. Om intyget kan återlämnas till den officiella veterinär som utfärdade det, ska hen ogiltigförklara intyget, exempelvis genom att kryssa över varje sida i intyget och ange orsaken till och tidpunkten för ogiltigförklaringen på intyget. Ogiltigförklarandet sker så snart som möjligt och meddelas alltid exportören skriftligen (exempelvis via e-post, där åtminstone numret på det ursprungliga intyget och orsaken till ogiltigförklarandet av intyget framgår). Om intyget har utfärdats i ett elektroniskt system måste intyget också ogiltigförklaras i samma system.

Den myndighet som utfärdat ett djurhälsointyg ska bevara kopior av sina utfärdade intyg och föra bok över dem. På samma sätt måste man föra bok över ogiltigförklarade intyg. Kopior av djurhälsointyg, medräknat ogiltigförklarade djurhälsointyg, ska sparas i minst fem år.

8 DJURSIJKDOMAR I DJURHÄLSOINTYG

8.1 Villkor

Djurhälsointyg innehåller vanligtvis ett avsnitt med djursjukdomsförsäkringar under rubriken "Attestation". I avsnittet försäkras exempelvis att hela Finland, ett visst område eller de gårdar som produktionsdjuren kommer från är fria från vissa djursjukdomar. För att en veterinär ska kunna underteckna ett djurhälsointyg som innehåller djursjukdomsvillkor måste hen aktivt följa med djursjukdomsläget i Finland och på sitt område. Nationella och EU-införda restriktionsområden för djursjukdomar och uppfyllandet av djursjukdomskrav i exportintyg eller i

djursjukdomskrav som på annat sätt avtalats med exportens mottagarland måste beaktas vid export.

Uppfyllandet av djursjukdomsförsäkringarna i djurhälsointyget ska säkerställas särskilt omsorgsfullt i händelse av ett förändrat djursjukdomsläge. Veterinärer kan söka information om djursjukdomsläget i Finland bland annat På Livsmedelsverkets webbplats, där det även finns en årlig rapport om djursjukdomar i Finland, Eläintaudit Suomessa. Livsmedelsverket informerar om nya djursjukdomsfall, så veterinären ska också följa de informationskanaler som Livsmedelsverket använder. Livsmedelsverket informerar om exporteffekterna av allvarliga djursjukdomsutbrott på sin webbplats (ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/gallande-exportrestriktioner/) och i extranätet Pikantti.

När exportören eller kommunen själv upprättar en intygsmall för ett mottagarland är det värt att fästa särskild uppmärksamhet vid utformningen av de djurhälsoförsäkringar som ingår på intyget och sträva efter att intyget endast försäkrar om sjukdomar som djurarten i fråga är utsatt för. Det är också bra att sträva efter att undvika villkor som försäkrar att hela Finland är fritt från en specifik djursjukdom. På detta sätt är det mer sannolikt att exporten fortsätter i händelse av ett förändrat djursjukdomsläge.

8.2 Vad göra när en sjukdom slår till

Om den tillsynsmyndighet som utfärdat ett djurhälsointyg efter det att intyget utfärdats får kännedom om ett misstänkt eller konstaterat sjukdomsutbrott som skulle ha utgjort hinder för att utfärda intyget, ska myndigheten omedelbart underrätta Livsmedelsverket (vienti@ruokavirasto.fi) (lagen om djursjukdomar 76/2021, 54 §). Livsmedelsverket och JSM informerar myndigheterna i mottagarlandet om saken.

9 UTFÄRDADE DJURHÄLSOINTYG

9.1 Bokföring av intyg

Den tillsynsmyndighet som utfärdat ett djurhälsointyg ska bevara kopior av sina utfärdade intyg och föra bok över dem. Bokföring och kopior av intyg ska bevaras i minst fem år (JSMf 331/2021, 5 §).

Bokföringen ska innehålla följande uppgifter:

- det utfärdade intygets nummer och datum
- namn och position för den officiella veterinär som utfärdade intyget
- produktens namn
- exportörens (företagets) namn

- huruvida lastningen har genomgått lastningskontroll eller inte

Den utfärdande myndigheten (exempelvis kommunen) kan ordna med gemensam bokföring för att samla in uppgifter om alla intyg som utfärdats av de officiella veterinärer som utfärdar djurhälsointyg i kommunen.

9.2 Deklaration om använda intyg

De tillsynsenheter som beställt intyg som tryckts på säkerhetspapper rapporterar månatligen till Livsmedelsverket vilka säkerhetspappersmallar som använts (använda, ogiltigförklarade, förstörda och ersatta säkerhetspappersintyg). Närmare anvisningar och anmälningsformulär finns i extranätet Pikantti (Livsmedel > Import- och export- > export till länder utanför EU > Exportintyg > Beställnings- och anmälningsformulär). I motsats till tidigare praxis behöver ”ingen export”-deklARATIONER inte längre göras. Livsmedelsverket granskar statusen för eventuella odeklarerade säkerhetspappersintyg några gånger om året.

Säkerhetspapper som används för att skriva ut eCert-intyg behöver inte anmälas till Livsmedelsverket, då officiella veterinärer lagrar numren på använda säkerhetspapper i samband med utskrift från eCert-systemet.

Exportören rapporterar månatligen om användningen av allmänna intyg via e-post till vienti@ruokavirasto.fi. I den månatliga anmälan ska följande anges:

- intygets nummer
- den produkt som exporteras med intyget och numret på den allmänna intygsmall som använts (exempelvis 004A)
- exportens mottagarland
- datum för undertecknande
- intygets utfärdare.

9.3 Ändringar av utfärdade intyg

Inga ändringar kan göras i ett redan utfärdat djurhälsointyg, ett ersättande intyg måste upprättas (se punkt 7.8). Finska tullen kan dock i vissa fall göra anteckningar på ett djurhälsointyg. Efter att finska tullen har kontrollerat en last som ska exporteras till Ryssland stänger Tullen lastutrymmet med sigill, antecknar de sigillnummer som tullen har fäst inte bara på tulldokumenten utan också på djurhälsointyget samt bestyrker uppgifterna med en underskrift och tullens dagstämpel. Praxis gäller endast djurhälsointyg som utfärdats i Finland, och tullen bestyrker endast sigillnummer som ändras under tullkontrollen.

I annat fall får inga ändringar göras i ett redan utfärdat intyg, men i problemsituationer måste den utfärdande myndigheten kontaktas. Det här gäller

intyg som utfärdats av myndigheter både i Finland och i andra länder. Om ett problem (exempelvis en trasig container) upptäcks i ett exportparti som transiteras genom Finland för vilken ett djurhälsointyg redan utfärdats i ursprungslandet och uppgifterna i intyget (exempelvis containerns och sigillet nummer) inte längre är korrekta ska den utfärdande myndigheten tillfrågas om hur partiet i fråga ska hanteras.

9.4 Problemsituationer

Ibland kan ett exportparti inte passera framgångsrikt genom mottagarlandets gränskontroll om gränskontrollmyndigheterna upptäcker problem med exportpartiet eller det utfärdade intyget. Situationen kan inte alltid lösas av intygets utfärdare exempelvis genom att ersätta det ursprungliga intyget. I dessa fall är det värt att kontakta Livsmedelsverket (ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/kontaktuppgifter/). Problemsituationer uppstår exempelvis när gränskontrollmyndigheten tvivlar på intygets äkthet eller på den utfärdande myndighetens behörighet att utfärda ett exportintyg. I dessa fall utreder Livsmedelsverket bakgrunden till situationen och kontaktar vid behov mottagarlandets myndighet.

I fall där det efter utfärdande av intyget visar sig att exportpartiet är förknippat med risk för djursjukdom eller hälsofara eller det på annat sätt inte uppfyller kraven i mottagarlandet ska den utfärdande myndigheten informera Livsmedelsverket om saken (vienti@ruokavirasto.fi). Livsmedelsverket och JSM informerar myndigheterna i mottagarlandet om saken.

9.5 Förfalskningar

De behöriga myndigheterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra utfärdande av falska eller vilseledande officiella intyg eller missbruk av officiella intyg (kontrollförordningen 2017/625, artikel 89).

Om exportören eller tillsynsmyndigheten misstänker en förfalskning i samband med exportintyg ska hen kontakta Livsmedelsverket (ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/kontaktuppgifter/) för att utreda saken. Förfalskning av ett intyg kan ske exempelvis genom kopiering och vidareutnyttjande av intyget, ändring av intygets uppgifter eller förfalskning av den officiella veterinärens underskrift. Bedrägeri är vanligtvis förknippat med en strävan efter ekonomisk vinning. Vid behov utreds misstänkt bedrägeri i anknytning till exportintyg av polisen och Livsmedelsverket anmäler också vid behov myndigheterna i mottagarlandet. Förfalskning av ett djurhälsointyg kan också leda till åtal för att ha orsakat fara för spridning av en djursjukdom.

10 ÖVRIGA INTYG

10.1 Allmänt

Utöver djurhälsointyget eller i stället för det kan myndigheterna i mottagarlandet kräva andra officiella intyg för export av livsmedel eller foder. Det här stycket innehåller de mest typiska exemplen på andra officiella intyg för export.

Andra intyg än djurhälsointyget behöver inte utfärdas av en officiell veterinär, utan kan utfärdas av en tjänsteman som företräder den tillsynsenhet som utövar tillsyn över den anläggning som tillverkat de produkter som exporteras (i fråga om livsmedel den kommunala myndighet som utövar tillsyn över anläggningen och i fråga om foder Livsmedelsverkets fodersektion).

10.2 Övriga hälsointyg

Ett dylikt intyg kan vara ett mer allmänt intyg som gäller en viss tid eller ett partispecifikt intyg. Ett intyg som gäller en viss tid kan inte innehålla hänvisningar till ett enskilt exportparti (partinummer, ordernummer, tillverkningsdatum eller annan uppgift om ett enskilt parti, containernummer och så vidare). Partispecifika intyg ska däremot innehålla en hänvisning till ett enskilt exportparti.

För att undvika tvist om riktigheten i intygets innehåll bör giltighetstiden för ett visstidsintyg inte överstiga ett år. Då ett icke-partispecifikt intyg intygar mer allmänt om tillsynen över produkternas tillverkning eller det tillverkande företaget kan det utfärdas redan före export eller i efterskott.

Exportören ska utreda innehållet i det erforderliga intyget hos mottagarlandets myndighet exempelvis genom produktens köpare (importör), om intyget inte har överenskommit med exportens mottagarland. Intygets innehåll beror på vilken produkt som exporteras och på mottagarlandets krav.

Utöver djurhälsointyg har för vissa andra exportintyg även överenskommit med mottagarlandet om att använda en intygsmall som skrivs ut på säkerhetspapper (exempelvis vissa vegetabiliska livsmedel och foder). De myndigheter som utfärdar intyg beställer nödvändigt antal intygsmallar som tryckts på säkerhetspapper från Livsmedelsverket i god tid före exporten. Intygsmallarna som skrivs ut på säkerhetspapper ska förvaras i ett låst skåp/utrymme. De tillsynsenheter som beställt intyg som tryckts på säkerhetspapper rapporterar månatligen till Livsmedelsverket vilka säkerhetspappersmallar som använts (använda, ogiltigförklarade, förstörda och ersatta säkerhetspappersintyg). Närmare anvisningar samt beställnings- och anmälningsformulär finns i extranätet Pikantti (Livsmedel > Import och Export > Export till länder utanför EU > Exportintyg > Beställnings- och anmälningsformulär).

10.3 Free sale certificate / Certificate of control / HACCP certificate

Ibland kräver mottagarlandets myndighet ett intyg för export som anger att den exporterade produkten fritt får saluhållas på EU-marknaden, att det tillverkande företaget omfattas av livsmedels- eller fodertillsyn, att företaget följer det lagstadgade HACCP-systemet och/eller att exportvaran är ätbar. Ibland begärs även uppgifter exempelvis om ett livsmedels kemiska, mikrobiologiska, radiologiska eller fysikaliska egenskaper för intyget. Innehållet i intygen varierar beroende på exportvara och importlandets krav.

Ett sådant free sale-intyg, som försäkrar ovannämnda ärenden, utfärdas av den kommunala tillsynsmyndigheten eller, i fråga om foder, av Livsmedelsverkets fodersektion. Free sale-intyg är i allmänhet inte förknippade med ett specifikt exportparti, utan avser produktionen mer allmänt. Livsmedelsverkets exempelmall för ett sådant intyg kan laddas ner från Livsmedelsverkets webbplats [ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/exportintyg/free-sale--certifikatet/](https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/exportintyg/free-sale--certifikatet/).

Om exportens mottagarland exempelvis kräver ett intyg på att produkten i fråga inte innehåller vissa ämnen ska exportören förse den utfärdande myndigheten med ett dokument som gör det möjligt för aktören att bevisa att påståendet är korrekt. Det här kan exempelvis innefatta ett sammandrag av forskningsresultaten från ett ackrediterat laboratorium från en viss tidsperiod, ett partispecifikt analysresultat eller dylikt. Aktören ska bevara ovannämnda undersökningsintyg på ett sådant sätt att de vid behov kan kontrolleras av myndigheten.

10.4 Växtsundhetscertifikat

Växtsundhetscertifikatets (Phytosanitary Certificate) syfte är att visa att exportsändningen uppfyller mottagarlandets växtsundhetskrav. Det utfärdas på basis av en kontroll av avsändarlandets växtskyddsmyndighet, i Finland av Livsmedelsverket. Växtsundhetscertifikatet är alltid sändningsspecifikt och avgiftsbelagt.

Ett växtsundhetsintyg krävs exempelvis för plantor, grönsaker, frukt, bär och spannmål. Ju mer förädlad produkten är, desto mer sällan krävs ett intyg. En regelbunden exportör av produkter som kräver växtsundhetsintyg ska ansluta sig till Livsmedelsverkets växtskyddsregister ([ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/register-vid-export/](https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/register-vid-export/)) Mer information om växtsundhetsintyget finns på Livsmedelsverkets webbplats: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/odlare/vaxtproduktion/vaxthalsa/overvakning/registering/>.

10.5 Exportintyg för ekologiska produkter

Vissa länder utanför EU, och ibland även köpare inom EU, kan kräva separata exportintyg eller ekologiska certifikat. Livsmedelsverkets ekologiska sektion utfärdar olika aktörs- och partispecifika intyg till ekologiska exportörer. Mer information om export av ekologiska produkter finns på Livsmedelsverkets webbplats:

ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/produktspecifik-information/ekologisk-produkt/.

10.6 Ursprungsintyg

Europeiska gemenskapens allmänna ursprungsintyg är en formell blankett som används för handel mellan Europeiska gemenskapen och länder utanför gemenskapen. Syftet med ursprungsintyget är uteslutande att påvisa varornas ursprung för att kunna agera i enlighet med förtullnings- eller handelskrav. I Finland ger handelskamrarna ursprungsintyg till företag på sitt eget område. För att en vara ska få förmånsbehandling ska dess ursprung bevisas skriftligen på det sätt som bestäms i varje tullpreferensavtals ursprungsregler. I vissa fall bekräftar tullen exportörens ursprungsutredning för att få förmånen. Mer information:

kauppakamari.fi/sv/tjanster/exportprocesser/dokument-inom-utrikeshandeln/ och tulli.fi/sv/foretag/export/hur-bevisas-en-varas-ursprung-.

10.7 Handelsdokument för biprodukter

Under transport inom EU ska transport av biprodukter åtföljas av ett handelsdokument i enlighet med mallen i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 142/2011. Mer information: ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/eu-lander-norge-och-schweiz/elaimista-saatavat-sivutuotteet/.

Ett handelsdokument krävs även för export utanför EU av organiska gödningsmedel eller jordförbättringsmedel som innehåller bearbetat animaliskt protein från idisslare eller animaliskt protein från idisslare (TSE-förordning (EG) nr 1782/2003). 999/2001).

10.8 CITES-exportintyg och återexportintyg för utrotningshotade arter

Vid export av arter eller produkter som hör under CITES-avtalet krävs ett CITES-tillstånd eller ett återexportintyg. I Finland är tillståndsmyndigheten Finlands miljöcentral (SYKE).

11 AVGIFTER FÖR INTYG

Exportören faktureras av Regionförvaltningsverket (JSMf 335/2021) för export av djurhälsointyg enligt 54 § i lagen om djursjukdomar (76/2021). Ett undantag är djurhälsointyg som utfärdats för livsmedelsexport enligt 54 § i lagen om djursjukdomar (exempelvis djurhälsointyg på säkerhetspapper som beställts av Livsmedelsverket samt intyg som skrivs ut från eCert- eller TRACES-systemen), för vilka exportören kan faktureras av kommunen i stället för av regionförvaltningsverket (96 § i lagen om djursjukdomar, 73 § i livsmedelslagen). I princip kan en kommun fungera som fakturerare för samma parti om samma intyg, utöver de punkter som anges i lagen om djursjukdomar, används för att styrka även punkter i enlighet med livsmedelslagen. Om kommunen inte fakturerar exportören för ett djurhälsointyg som utfärdats för livsmedelsexport fakturerar regionförvaltningsverket exportören. Om kommunen inte själv fakturerar intyget levererar kommunen de uppgifter som behövs för att fakturera exportören till regionförvaltningsverket senast två veckor efter att kommunalveterinären har utfärdat intyget.

Priset på djurhälsointyg enligt 54 § i lagen om djursjukdomar fastställs enligt JSMf 335/2021 (gäller 21.4.2021–31.12.2022). Djurhälsointygets pris är 50 euro om utfärdandet av intyget inte kräver kontroll eller kontrollen utförs i samband med en annan kontroll eller minst 150 euro när intyget utfärdas på basis av ett kontrollbesök. Enligt Livsmedelsverkets tolkning gäller priset i enlighet med JSMf också när kommunen fakturerar exportören för ett djurhälsointyg för livsmedelsexport. Således kostar alla djurhälsointyg lika mycket oavsett om de gäller ett livsmedel eller en annan produkt eller om djurhälsointyget faktureras av regionförvaltningsverket eller kommunen.

För andra intyg (exempelvis free sale-intyg) fakturerar kommunen exportören enligt sin prislista.

Livsmedelsverket fakturerar tillsynsenheterna för de säkerhetspappersmallar som de beställt enligt sin gällande prislista. På samma sätt fakturerar Livsmedelsverket exportören för intyg som Livsmedelsverket utfärdat (exempelvis exporttillstånd för foder) enligt sin prislista ruokavirasto.fi/sv/om-oss/tjanster/prislista/.

12 LAGSTIFTNING OM UTFÄRDANDE AV DJURHÄLSOINTYG, LIVSMEDELSVERKETS ANVISNINGAR SAMT INTERNATIONELLA ANVISNINGAR

Utfärdandet av djurhälsointyg och exportförfaranden föreskrivs i följande författningar. I fråga om författningar måste de förändringar som tillkommit till dem iakttas.

- Lagen om djursjukdomar (76/2021)

- Jord- och skogsbruksministeriets förordning om kontroller av vissa djur, avelsmaterial från sådana djur, produkter av animaliskt ursprung samt animaliska biprodukter och därav framställda produkter som exporteras till stater utanför Europeiska unionen (331/2021)
- Allmänna livsmedelsförordningen (EG) nr 178/2002
- Kontrollförordningen (EU) 2017/625
- EU:s djurhälsolag (EU) 2016/429.

Följande anvisningar av Livsmedelsverket beskriver förfaranden gällande utfärdande av djurhälsointyg. Anvisningarna har publicerats på Livsmedelsverkets webbplats (ruokavirasto.fi/sv/om-oss/tjanster/guider-och-blanketter/foretag/import-och-export/export-utanfor-eu/).

- Riktlinjer för upprättande av hälsointyg i TRACES-systemet för export utanför EU-länderna (anvisning 18517/3)
- Menettelyt eläinperäisten elintarvikkeiden viennissä Euraasian talousliittoon - Ohje elintarvikelaitoksille ja valvojille, 'Förfaranden för export av livsmedel av animaliskt ursprung till Eurasiska ekonomiska unionen – Anvisning för livsmedelsanläggningar och tillsynsmyndigheter' (4616/04.02.00.01/2020/FI/3)
- Menettelyt rehujen viennissä Euraasian talousliittoon - Ohje rehualan laitoksille, 'Förfaranden för export av foder till Eurasiska ekonomiska unionen – Anvisning för foderanläggningar' (anvisning 18519/1)
- USA:n vientiin hyväksytyjen liha-alan laitosten viranomaisvalvonta - Ohje valvojille, 'Tillsyn över köttanläggningar som godkända för export till USA - Anvisning för tillsynsmyndigheter (anvisning 18511/6).

Det finns internationella anvisningar för utfärdande av djurhälsointyg som måste följas även i Finland. Dessa anvisningar har publicerats av Världsgesundhetsorganisationen för djurhälsa (OIE) och Codex Alimentarius, bland annat:

- OIE Terrestrial Animal Health Code, Section 5
- Codex Alimentarius anvisning: Guidelines for design, production, issuance and use of generic official certificates

Dessa anvisningar har beaktats även i denna anvisning av Livsmedelsverket.

Sektionschef

Tuula Lundén

Överinspektör

Mia Berlin

Mer information Mer information ges av Livsmedelsverkets exportsektion vienti@ruokavirasto.fi.